

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Lenky Krupičkové a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobce: **V. K.**, zastoupen JUDr. Jakubem Vozábem, Ph.D, advokátem se sídlem Na květnici 713/7, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**, se sídlem Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové, za účasti: **ČEZ Distribuce, a. s.**, se sídlem Teplická 874/8, Děčín IV - Podmokly, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 26. 9. 2019, č. j. 30 A 21/2018 - 187,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoba zúčastněná na řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Výrokem I. rozhodnutí ze dne 14. 8. 2017, č. j. MUHR/Výst/2740/2017, Městský úřad Hronov, odbor výstavby (dále též „stavební úřad“), nařídil osobě zúčastněné na řízení podle § 129 odst. 1 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále též „stavební zákon“), odstranění „*nepovolené stavby elektrické přípojky pro čp. X Z., nacházející se na pozemcích p.p.č. X v katastrálním území Z., zahrnující v sobě izolovaný závěsný kabel v délce 47 m a jeden betonový sloup výšky cca 8 m, vč. hlavní domovní pojistkové skříně, umístěné na tomto sloupě*“ (dále též „nová elektrická přípojka“).

[2] Proti rozhodnutí stavebního úřadu podala osoba zúčastněná na řízení odvolání, o němž rozhodl žalovaný rozhodnutím ze dne 6. 12. 2017, č. j. KUKHK-30517/UP/2017/OS. Žalovaný zrušil podle § 90 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu rozhodnutí stavebního úřadu a řízení o odstranění nové elektrické přípojky zastavil.

II.

[3] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu u Krajského soudu v Hradci Králové (dále též „krajský soud“), který ji v záhlaví uvedeným rozsudkem zamítl. Krajský soud podrobně rekapituloval skutkové a právní závěry správních orgánů. Plně se přitom ztotožnil s hodnocením věci ze strany žalovaného. Ten velmi podrobně a logicky vysvětlil, že se v případě nové elektrické přípojky jednalo o výměnu vedení technické infrastruktury, při které nedošlo ke změně její trasy ani k překročení hranice stávajícího ochranného nebo bezpečnostního pásma ve smyslu § 79 odst. 2 písm. s) stavebního zákona. Krajský soud nepřisvědčil názoru žalobce, že nová elektrická přípojka představuje postavení zcela nové stavby v nové trase. Pojem *výměna* není ve stavebním zákoně blíže vymezen; jedná se o neurčitý pojem. Žalovaný přitom ve vztahu k dané věci řádně zdůvodnil, proč byl jeho obsah naplněn. Z ničeho nelze dovodit, že by se mělo jednat o *výměnu* jen tehdy, pokud by byl předmět měněn po částech, a nikoliv celý najednou. Nedošlo ani k tvrzené změně trasy. Tu nelze spojovat se zkrácením délky dosavadní přípojky o cca 20 m, tj. s realizací elektrické přípojky v menším rozsahu co do její délky. Za změnu trasy nelze považovat ani změnu vodičů elektrické energie (čtyři holé vodiče za kabel), neboť tyto byly a stále jsou nataženy mezi dvěma sloupy, jejichž umístění se nezměnilo. Rovněž kvalita nové elektrické přípojky nemá vliv na posouzení pojmu *výměna*. Žalobcem odkazovanou judikaturu označil krajský soud za nepřipadnou pro významné skutkové odlišnosti. K otázce zániku legálního věcného břemene krajský soud uvedl, že tato nebyla podkladem a důvodem pro žalované rozhodnutí. Byly-li však v projednávaném případě splněny předpoklady pro postup podle § 79 odst. 2 písm. s) stavebního zákona, věcné břemeno na nemovitost žalobce nadále dopadá. Krajský soud se rovněž shodl se žalovaným, že elektrická přípojka je technickou infrastrukturou ve smyslu § 2 odst. 1 písm. k) stavebního zákona. Z definice distribuční soustavy a elektrické přípojky v § 2 odst. 2 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), dále též „energetický zákon“, jednoznačně vyplývá, že nová (i stará) elektrická přípojka je energetickým vedením, neboť je určena k dodávce elektrické energie. Jiný závěr dle krajského soudu postrádá smysl. Žalobcem rozlišované pojmy stavebního zákona *stavba technické infrastruktury*, *vedení technické infrastruktury* či *provozně související zařízení* jsou neurčitými právními pojmy, s nimiž se žalovaný vypořádal logicky a s dostatečnou oporou ve zjištěných okolnostech. Zároveň správně odmítl použití § 103 stavebního zákona při hledání definice staveb technické infrastruktury. Danou otázku vyřešil v rámci své pravomoci a svých úvah. Metodická pracovní pomůcka v oblasti výkladu pojmů elektroenergetiky vydaná Ministerstvem pro místní rozvoj sloužila žalovanému pouze pro dokreslení věci, nepřistupoval k ní jako k pramenu práva.

III.

pokračování

[4] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále též „s. ř. s.“). Vymezil se proti tomu, že by nová elektrická přípojka byla vedením technické infrastruktury dle § 79 odst. 2 písm. s) stavebního zákona. Ustanovení § 2 odst. 1 písm. k) bod 2 stavebního zákona rozlišuje v rámci pojmu *technická infrastruktura* 3 podkategorie: vedení, stavby a zařízení. Jelikož § 79 odst. 2 písm. s) stavebního zákona dopadá pouze na *vedení technické infrastruktury*, je nutné postavit najisto, do které z uvedených podkategorií elektrická přípojka spadá. Podle § 2 odst. 2 písm. a) energetického zákona je distribuční soustava tvořena různými vedeními a různými zařízeními, přičemž její součástí je i elektrická přípojka. Bod 2 téhož ustanovení pak definuje elektrickou přípojku jako *zařízení*. Závěr krajského soudu, že elektrická přípojka je energetickým vedením, je tak evidentně nesprávný a nepodložený. Krajský soud dále pochybil tím, že vyhodnotil postavení nové elektrické přípojky jako výměnu, nikoliv jako zcela novou stavbu ve zcela jiné kvalitě a ve zcela nové trase. Při provádění stavebních prací došlo nejen k odstranění původních holých vodičů na izolátorech a jejich nahrazení jedním izolovaným závěsným kabelem, ale i k odstranění původního dřevěného sloupu a k jeho nahrazení sloupem betonovým, který je vyšší a má širší základnu. Zatímco nová elektrická přípojka je zakončena v hlavní domovní pojistkové skříni umístěné na sloupu, původní elektrická přípojka byla zakončena v hlavní domovní pojistkové skříni umístěné v obvodové zdi budovy, která je součástí pozemku parc. č. X. Jednoznačně tak došlo i ke změně trasy přípojky v podobě jejího zkrácení. Ani ve zbylé části není trasa původní a nové elektrické přípojky shodná. Kabel nízkého napětí je totiž veden v těsné blízkosti domu stěžovatele a je přibližně o metr blíže povrchu země, než původní 4 holé vodiče. Skutečnost, zda došlo ke změně trasy, má být dle stěžovatele posuzována průměty průběhu vedení do vodorovné plochy. Aby byla naplněna podmínka neměnnosti trasy, nesmí dojít ke změnám na žádné z os X, Y či Z. Tato podmínka tak evidentně nebyla splněna, neboť došlo k objektivní změně trasy, a to cca o 20 m. Proto je aplikovatelná i judikatura, kterou krajský soud odmítl. Nad rámec uvedeného stěžovatel poukázal na novelizaci § 79 odst. 2 písm. s) stavebního zákona, který již neobsahuje podmínku neměnnosti trasy. Akceptace výkladů pojmů *vedení*, *zařízení* a *výměna* ze strany krajského soudu by po novele představovalo neomezenou možnost distributorů energií postavit jakoukoliv novou stavbu nemající ochranné či bezpečnostní pásmo na jakémkoliv pozemku zatíženém věčným břemenem a mimo původní trasu. Jednalo by se o hluboký, nežádoucí a nezákonný zásah do práv vlastníků, který je rozporný i s čl. 11 Listiny základních práv a svobod. Dále stěžovatel doplnil, že opakovaně vyjádřil nesouhlas s umístěním jakékoliv nové stavby na jeho pozemcích. Osoba zúčastněná na řízení přesto vybudovala novou elektrickou přípojku, ač se jí nabízely alternativní trasy, které jsou kratší a materiálově levnější. S ohledem na výše uvedené stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení.

IV.

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že stěžovatel pouze znovu opakuje svou právní argumentaci, kterou již vyvrátil krajský soud. Dále odkázal na své rozhodnutí a vyjádření k žalobě. Své rozhodnutí i napadený rozsudek považuje za právně i věcně správné. Navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

V.

[6] Osoba zúčastněná na řízení ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že se ztotožňuje s napadeným rozsudkem. Doplnila, že elektrická přípojka spadá pod pojem *technická infrastruktura*, a to i proto, že elektrická přípojka je jejím majetkem, a jako taková je tedy součástí distribuční soustavy ve smyslu energetického zákona, která slouží k distribuci elektřiny na vymezeném území. Fakticky nedošlo k ničemu jinému než k výměně části distribuční soustavy sloužící k distribuci elektřiny na vymezeném území, kterou je povinna provozovat ve veřejném zájmu s přihlédnutím k zajištění bezpečnosti a spolehlivosti dodávek. Argument stěžovatele, že elektrická přípojka je zařízením a nikoliv vedením, vyvrací rovněž důvodová zpráva k novelizaci § 79 odst. 2 písm. s) stavebního zákona. Přijetí názoru stěžovatele, že za výměnu lze považovat pouze zcela identické technické, konstrukční a materiálové řešení, by popíralo technický vývoj a zakonzervovalo stav technické infrastruktury. To však koliduje mimo jiné s veřejným zájmem. Dále zdůraznila, že nedošlo k odchýlení trasy původní přípojky. Výměna zahrnovala výměnu jednoho podpěrného bodu metodou „kus za kus“ a nahrazení původních, technicky již nevyhovujících vodičů za modernější a vhodnější kabel, aniž by byly dotčeny zásadní kvalitativní a kvantitativní parametry přípojky. To vše z důvodu špatného technického stavu a stáří dosavadní elektrické přípojky. Nová přípojka nadto končí na betonovém sloupu dočasně, a to z důvodu rekonstrukce domu čp. X ve Z., který bude napojen po jejím skončení. Osoba zúčastněná na řízení odmítla názor stěžovatele, že by nebylo možné aplikovat § 79 odst. 2 písm. s) stavebního zákona na případy, kdy v rámci výměny vznikne nová stavba. Toto ustanovení dopadá právě na případy prostého odstranění původního vedení (či jeho části) a jeho nahrazení vedením novým. Veškeré podmínky pro jeho aplikaci přitom byly v posuzované věci splněny. Novelizace stavebního zákona ani případné alternativní trasy nové elektrické přípojky nejsou pro posouzení věci relevantní. V závěru kasační stížnosti zdůraznila, že technické rozdíly mezi starou a novou elektrickou přípojkou jsou důsledkem technického pokroku a aktuálních technických a technologických norem umožňujících spolehlivý a bezpečný provoz. S ohledem na uvedené navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou.

VI.

[7] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Předmětem sporu je otázka, zda stavba nové elektrické přípojky na pozemku stěžovatele zahrnující *„izolovaný závěsný kabel v délce 47 m a jeden betonový sloup výšky cca 8 m, vč. hlavní domovní pojistkové skříně, umístěné na tomto sloupě“*, která byla provedena po odstranění původní elektrické přípojky, splňovala podmínky § 79 odst. 2 písm. s) stavebního zákona, pročez ke svému umístění nevyžadovala ani rozhodnutí o umístění stavby, ani územní souhlas a s ohledem na § 103 odst. 1 písm. a) stavebního zákona ani ohlášení ke svému provedení.

pokračování

[10] Dle § 79 odst. 2 písm. s) stavebního zákona rozhodnutí o umístění stavby ani územní souhlas nevyžaduje *výměna vedení technické infrastruktury, pokud se nemění její trasa a nedochází k překročení hranice stávajícího ochranného nebo bezpečnostního pásma.*

[11] Stěžovatel má za to, že citované ustanovení na posuzovanou věc nedopadá primárně proto, že elektrickou přípojku nelze vůbec podřadit pod pojem *vedení technické infrastruktury*. Podle jeho názoru se nejedná o vedení, ale o zařízení. To dovozuje z definice v § 2 odst. 2 písm. a) bod 2 energetického zákona: *Dále se pro účely tohoto zákona rozumí elektrickou přípojkou zařízení, které začíná odbočením od spínacích prvků nebo přípojníc v elektrické stanici a mimo ní odbočením od vedení přenosové nebo distribuční soustavy, a je určeno k připojení odběrného elektrického zařízení.*

[12] Jak již konstatoval krajský soud, samotný stavební zákon definici pojmu *vedení technické infrastruktury* neobsahuje. Je pravdou, že § 79 odst. 2 písm. s) stavebního zákona obsahuje za pojmem *vedení technické infrastruktury* poznámku pod čarou č. 59, která odkazuje na energetický zákon. Poznámky pod čarou obecně vzato nemají normativní charakter, mohou však sloužit jako určité vodítko při interpretaci právní normy (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 6. 2010, č. j. 5 As 64/2008 - 155). Z uvedené poznámky pod čarou nicméně nelze dovodit nic více, než že zákonodárce předpokládal, že se výjimka z obecného režimu zakotvená v § 79 odst. 2 písm. s) stavebního zákona bude typicky vztahovat právě na objekty, jejichž provozování je upraveno v energetickém zákoně, tedy v oblasti elektroenergetiky, plynárenství a teplárenství. Že se jedná o demonstrativní odkaz, potvrzuje přitom i důvodová zpráva k zákonu č. 225/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

[13] V § 2 odst. 1 písm. k) stavebního zákona je pro účely tohoto zákona definován pouze pojem *veřejná infrastruktura*, již se podle bodu 2. rozumí rovněž *technická infrastruktura, kterou jsou vedení a stavby a s nimi provozně související zařízení technického vybavení, například vodovody, vodojemy, kanalizace, čistírny odpadních vod, stavby ke snižování ohrožení území živelními nebo jinými pohromami, stavby a zařízení pro nakládání s odpady, trafostanice, energetické vedení, komunikační vedení veřejné komunikační sítě a elektronické komunikační zařízení veřejné komunikační sítě, produktovody* (důraz přidán).

[14] V § 2 odst. 2 písm. a) bodě 1. energetického zákona je pak uvedeno, že *[d]ále se pro účely tohoto zákona rozumí v elektroenergetice distribuční soustavou vzájemně propojený soubor vedení a zařízení o napětí 110 kV, s výjimkou vybraných vedení a zařízení o napětí 110 kV, která jsou součástí přenosové soustavy, a vedení a zařízení o napětí 0,4/0,23 kV, 1,5 kV, 3 kV, 6 kV, 10 kV, 22 kV, 25 kV nebo 35 kV sloužící k zajištění distribuce elektřiny na vymezeném území České republiky, včetně systémů měřicích, ochranných, řídicích, zabezpečovacích, informačních a telekomunikačních technik včetně elektrických přípojek ve vlastnictví provozovatele distribuční soustavy; distribuční soustava je zřizována a provozována ve veřejném zájmu* (důraz přidán).

[15] Nejvyšší správní soud nerozporuje závěr stěžovatele, že § 2 odst. 1 písm. k) bod 2. stavebního zákona rozlišuje mezi vedením, stavbou a zařízením. Přisvědčuje rovněž tomu, že při vymezení toho, co lze považovat za *vedení technické infrastruktury*, je nutné

podpůrně vycházet z energetického zákona, na nějž stavební zákon v § 79 odst. 2 písm. s) přímo odkazuje. Již však nemůže souhlasit s tím, že by se snad mělo při posuzování skutečností rozhodných pro účely stavebního zákona striktně vycházet z definic uvedených v energetickém zákoně, a tedy přebírat jeho vymezení elektrické přípojky jako „zařízení“ i pro stavebně právní účely. Jako na zařízení je totiž na elektrickou přípojku zřetelně nahlíženo pouze pro účely energetického zákona: *Dále se pro účely tohoto zákona rozumí elektrickou přípojkou zařízení (...)*. Nelze tedy akceptovat formalistickou konstrukci stěžovatele, který považuje elektrickou přípojku pro účely stavebního zákona za zařízení jen proto, že je takto označena pro účely energetického zákona. Pro účely stavebního zákona, který je pro projednáváný případ stěžejním, takový závěr neobstojí. Podstatný je totiž charakter elektrické přípojky z hlediska stavebně právního.

[16] Absence definice pojmu *vedení* ve stavebním zákoně znamená pouze to, že se jedná o neurčitý právní pojem, jak ostatně uvedl již krajský soud. Jak plyne z judikatury, neurčitý právní pojem nelze obsahově dostatečně přesně vymezit a jeho aplikace závisí na odborném posouzení v každém jednotlivém případě. Zákonodárce vytváří prostor veřejné správy, aby zhodnotila, zda konkrétní situace patří do rozsahu daného neurčitého právního pojmu, či nikoli. Naplnění obsahu neurčitého právního pojmu pak s sebou přináší povinnost správního orgánu rozhodnout způsobem, který norma předvídá. Při interpretaci neurčitých právních pojmů se uvážení zaměřuje na konkrétní skutkovou podstatu a její hodnocení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 8. 2011, č. j. 5 As 47/2011 - 77).

[17] Dle zjištění správních orgánů v dané věci začínala původní elektrická přípojka odbočením z hlavního vedení na 1. podpěrném bodě (betonovém sloupu na pozemku parc. č. X), pokračovala přes pozemky ve vlastnictví stěžovatele st. p. č. X na 2. podpěrný bod (dřevěný sloup, který se nacházel na veřejně přístupné cestě parc. č. X), z něhož dále vedla na střešník domu č. p. X a do hlavní domovní pojistkové skříně v jeho obvodové zdi. Byla tvořena čtyřmi holými vodiči. Nová elektrická přípojka začíná stejným odbočením, pokračuje přes shodné pozemky stěžovatele na nový betonový sloup, který se nachází ve stejném místě jako původní dřevěný sloup a zde (zatím) končí (na novém betonovém sloupu je umístěna hlavní domovní pojistková skříň). Dle popisu správních orgánů ji tvoří izolovaný závěsný kabel v délce 47 m a jeden betonový sloup výšky cca 8 m.

[18] Energetický zákon stanoví, že elektrická přípojka začíná odbočením od spínacích prvků nebo přípojníc v elektrické stanici a mimo ní odbočením od vedení přenosové nebo distribuční soustavy, a je určena k připojení odběrného elektrického zařízení. K tomu srov. komentářovou literaturu, dle níž *„[p]rimárním účelem elektrické přípojky je připojení odběrného elektrického zařízení a umožnění odběru elektriny. Odběrné elektrické zařízení spolu s měřicími transformátory tvoří odběrné místo. Lze shrnout, že elektrické přípojky lze považovat za koncová vedení elektrizační soustavy, prostřednictvím kterých je dodávána elektrina do odběrných míst.“* (Zdvihal Z., Svěráková J., Med J., a kol. *Energetický zákon. 1. vydání*. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2019, s. 18, důraz přidán). Z výše provedeného popisu lze snadno dovodit, že primárním účelem posuzované elektrické přípojky je právě přenos elektrické energie z hlavního vedení a její dodání do koncového bodu. K zajištění tohoto procesu slouží kabely a podpěrný betonový sloup. Nová elektrická přípojka tedy přenáší elektrickou energii mezi uvedenými místy prostřednictvím kabelů. Jinými slovy

pokračování

slouží ke koncovému přenosu elektrické energie z přenosové soustavy. Jedná se tudíž o část vedení elektrizační soustavy (její koncové vedení), jejímž prostřednictvím je dodávána elektřina z přenosové soustavy do daného odběrného místa. Dospěl-li tedy žalovaný na podkladě tohoto skutkového stavu v posuzovaném případě k závěru, že nová elektrická přípojka je vedením technické infrastruktury ve smyslu stavebního zákona, je tento závěr logický, předvídatelný a má rovněž dostatečnou oporu ve zjištěných okolnostech. Lze proto přisvědčit žalovanému a krajskému soudu, že nová elektrická přípojka v posuzované věci představuje *vedení technické infrastruktury* ve smyslu § 79 odst. 2 písm. s) stavebního zákona.

[19] Dále se zdejší soud zabýval pojmem *výměna* vedení technické infrastruktury ve smyslu § 79 odst. 2 písm. s) stavebního zákona. Stěžovatel totiž uvádí, že v daném případě je nová elektrická přípojka zcela novou stavbou a uvedené ustanovení na ni nemůže být aplikováno.

[20] Ani pojem *výměna* není ve stavebním zákoně definován. Jedná se opět o neurčitý právní pojem, který je nutné vyložit. Stavební zákon přitom neposkytuje oporu pro názor stěžovatele, že je nutné, aby při *výměně* byla zachována alespoň nějaká část původní stavby, jak je to vyžadováno u změn dokončených staveb dle § 2 odst. 5 stavebního zákona. Takový požadavek na výměnu vztáhnout nelze, neboť se jedná o typově jinou situaci. Již ze samotného jazykového výkladu slova „výměna“, tak jak je běžně chápáno, nevyplývá, že by mělo docházet k zachování původní věci (zde stavby), ale bude tomu obvykle právě naopak. Obecně je totiž možné výměnu charakterizovat jako situaci, kdy dochází k odstranění původní věci a jejímu nahrazení jinou věcí o stejných podstatných parametrech (druh, účel, kvalita, umístění, provedení, atd.). Pro to, zda se v konkrétním případě jedná o *výměnu*, je tak relevantní především výsledek daného procesu, tedy zda se stavba původní a stavba vyměněná shodují v podstatných parametrech.

[21] Vodítko k tomu, co je ještě možné považovat za *výměnu*, a co by již bylo novou stavbou, přitom poskytuje samotný § 79 odst. 2 písm. s) stavebního zákona, v němž je zdůrazněna neměnnost původní trasy vedení technické infrastruktury a nepřekročení hranice stávajícího ochranného nebo bezpečnostního pásma. Právě optikou těchto výslovných striktních požadavků je nutné posuzovat, co jsou další podstatné parametry stavby původní a stavby vyměněné při jejich srovnávání. Jak ovšem správně zdůraznil žalovaný i krajský soud, účelem právní úpravy výměny vedení technické infrastruktury zcela zjevně není zakonzervování technického stavu z doby vzniku původní stavby (zde: 1967). Při posouzení shody původního (měněného) a nového vedení technické infrastruktury nelze totiž přirozeně odhlédnout od toho, že dochází k vývoji technologií, jakož i aktuálních stavebních a technických norem a standardů. Lze proto akceptovat určité odchylky vyměněné stavby, které nutně vznikají v důsledku tohoto vývoje. Jinými slovy, nelze očekávat, že při výměně prováděné v režimu § 79 odst. 2 písm. s) stavebního zákona dojde k odstranění původního vedení technické infrastruktury a k jeho nahrazení řešením, které bude technicky, konstrukčně a materiálově zcela identické. Výsledné provedení bude vždy z podstaty věci do jisté míry ovlivněno současnými dostupnými technologiemi a aktuálně platnými normami, což je dáno požadavkem zajistit trvale bezpečný a spolehlivý provoz technické infrastruktury. Obdobně k této problematice přistupuje rovněž odborná literatura, dle níž „[p]ovinnost vydání úkonu ze strany stavebního

úřadu je vyloučena i v případě výměny vedení technické infrastruktury ve smyslu energetického zákona. Základní podmínkou je, že se při výměně nezmění trasa tohoto vedení, a nesmí ani dojít k překročení hranice stávajícího ochranného a bezpečnostního pásma. Daná výjimka z posouzení stavebním úřadem dopadá na případy tzv. obnovy a udržování bezpečnosti a spolehlivosti technické infrastruktury, vyplývající z energetického zákona. Jedná se o případy, kdy je provozovatel technické infrastruktury ze zákona povinen obnovit stávající vedení a zařízení technické infrastruktury z důvodů náhrady technicky zastaralého stavu modernějšími částmi a komponenty. Tato výměna vede ke zkvalitnění přenosových, distribučních a přepravních schopností dané soustavy, zvýšení bezpečnosti a spolehlivosti provozu. V rámci těchto činností se však nesmí měnit trasa, a to ani ve smyslu určující linie, ani ve smyslu výškového určení daného původním vedením. Zachováním stávajících ochranných a bezpečnostních pásem je ohlídán případný zásah do cizích práv a jiných veřejných zájmů. Všechny zde uvedené podmínky musí být splněny současně. Při výměně by mělo být zachováno původní umístění celého vedení, tzn. i stožáry by měly být umístěny na svých původních pozicích. Smyslem je kopírování trasy vedení ve stávající trase, včetně zachování stožárových míst, kdy základy by měly být situovány do původních stávajících míst stožárů. Otázkou je, nakolik lze toto z technického hlediska vždy dodržet, drobné odchylky lze v praxi zřejmě respektovat. Při výměně vedení by však měl být zachován vždy rozsah, v jakém bylo vedení původně provedeno.“ (Machačková J., Machata P., Kývalová M., Víchová J., a kol. *Stavební zákon*. 2. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2013, s. 305.)

[22] Z části 3) protokolu sepsaného dne 25. 5. 2017 o průběhu a výsledku kontrolní prohlídky stavby vyplývá, že oprávněná úřední osoba provedla komparaci původní elektrické přípojky a nové elektrické přípojky. V tomto protokolu je uvedeno, že „došlo k celkové výměně přípojky, a to podpěrného bodu č. 2 a závěsného kabelu, přičemž z původní stavby tak nezůstala ani část. Nová přípojka je řešena na úrovni současných standardů (místo původního dřevěného sloupu č. 2 je sloup betonový a o cca 1 m vyšší, místo čtyř závěsných neizolovaných vodičů byl užít jeden izolovaný vodič). Dále došlo ke zkrácení délky přípojky (původně přípojka pokračovala až k budově rodinného domu, nově však končí na 2. sloupu v pojistkové skříni). Trasy původní a nové přípojky jsou totožné, k odchýlení nedošlo. (...) hlavní domovní vedení k čp. X Z. (od hlavní domovní skříň na 2. sloupu) dosud nebylo provedeno s tím, že vlastnický je přípojka v majetku společnosti ČEZ Distribuce, a. s., avšak (budoucí) hlavní domovní vedení z hlavní domovní pojistkové skříň do pilířku (elektroměrového rozvaděče) na hranici pozemku (pokud bude o něm uvažováno) bude v majetku vlastníka připojované nemovitosti. V případě, že toto vedení bude napojeno ze sloupu č. 2 a vedeno vrchem na střechu rodinného domu čp. X Z. (jako to bylo původně), pak hlavní domovní pojistková skříň na sloupu čp. X bude odstraněna (přemístěna na budovu čp. X Z.) a bude se jednat o součást přípojky, která bude v majetku společnosti ČEZ Distribuce, a. s.“ (důraz přidán). Přítomné osoby (včetně stěžovatele) neměly k výsledku kontrolního zjištění připomínky.

[23] Stěžovatel má za to, že se v posuzované věci jedná o novou stavbu zejména proto, že nová elektrická přípojka byla provedena v jiné kvalitě (betonový sloup namísto dřevěného, jeden izolovaný kabel namísto čtyř holých vodičů, širší základna betonového sloupu, který je rovněž o cca 1 m vyšší) a v jiné trase (zkrácení trasy v důsledku nového zakončení na betonovém sloupu namísto domu, který je součástí pozemku parc. č. X, a nižší linie kabelu v důsledku „prověšení“ až o 1,4m).

[24] Jak již Nejvyšší správní soud uvedl výše, při posouzení shody původního a nového stavu vedení technické infrastruktury (před a po výměně) je nutné počítat s určitými odchylkami způsobenými zejména vývojem technologií, stavebních a technických norem a standardů. V každém individuálním případě je pak třeba posoudit míru těchto odchylek a určit, zda jsou ještě v mezích pouhé *výměny*, či zda dosahují takového rozsahu, aby bylo nezbytné vyměňovanou stavbu považovat za zcela novou. Z tohoto pohledu považuje zdejší soud v projednávaném případě za nerozhodné, že čtyři holé vodiče byly nahrazeny jedním izolovaným kabelem a že podpěrný bod (sloup) byl zhotoven z jiného materiálu. Jak konstatoval již stavební úřad, nová elektrická přípojka byla tímto způsobem řešena s ohledem na úroveň současných standardů. Za zanedbatelnou změnu považuje kasační soud i to, že nový sloup byl uložen do betonového základového lože o větší rozloze. Rozdíly oproti původnímu provedení totiž nejsou nijak metricky významné. Podpěrná patka původního dřevěného sloupu byla zasazena do terénu, avšak samotný sloup již nikoliv. Měla tedy sice menší průměr než základové lože nového betonového podpěrného bodu, ovšem na ni ukotvený dřevěný sloup zasahoval do dalšího prostoru nad zemí. Nelze přitom mechanicky a zcela izolovaně srovnávat velikost betonového základového lože s prostorem, který zabírala pouze původní patka. Je totiž třeba brát v potaz rovněž prostor zabraný původním sloupem (osazeným na původní patku nad úroveň země), neboť i tento tvořil prostorově půdorys původní stavby. Z této perspektivy je pak zřejmé, že rozšíření základu opěrného bodu, respektive jeho základového lože, nedosahuje při srovnání s původním půdorysem celé stavby dřevěného sloupu takové odchylky, aby je již nebylo možné považovat za *výměnu* ve smyslu § 79 odst. 2 písm. s) stavebního zákona. To je umocněno rovněž tím, že jedním z důvodů výměny původního opěrného bodu (dřevěného sloupu) bylo jeho vychýlení.

[25] Z hlediska dodržení parametrů stavby původní elektrické přípojky, se však může jevit jako sporné to, že došlo k navýšení výšky sloupu o cca 1 m a že rozdíl prověšení původních vodičů a nového kabelu činí až cca 1,4 m. Striktně vzato jde totiž nepochybně o výraznější odchylku od původního provedení. V projednávaném případě však Nejvyšší správní soud dospívá k závěru, že ani tyto odchylky nedosahují takové intenzity, aby způsobily opuštění režimu *výměna* vedení technické infrastruktury. Vzal přitom v potaz zejména to, že nové řešení odpovídá dle správních orgánů a osoby zúčastněné na řízení současným technologickým standardům. Současně z ničeho nevyplývá, že by nové řešení bylo zjevně nepřiměřené. Ani stěžovatel ostatně netvrdí, že bylo možno v souladu se současnými standardy provést elektrickou přípojku tak, aby co do výšky a linie kabelu přesněji odpovídala parametrům původní přípojky. Jediná alternativa, kterou označil, spočívala v tom, aby nová elektrická přípojka vůbec nevedla přes jeho pozemek. V řízení tedy nevystaly další okolnosti, které by mohly mít vliv na závěr, že odchylky vzniklé při provedené výměně jsou prostým důsledkem technologického vývoje. S ohledem na výše uvedené dospěl kasační soud k závěru, že i tato námitka stěžovatele je nedůvodná a v projednávaném případě se skutečně jednalo o *výměnu* původní elektrické přípojky za novou elektrickou přípojku.

[26] Co se týče nedodržení podmínky na neměnnost trasy vedení technické infrastruktury v důsledku zkrácení nové elektrické přípojky o cca 20 m, potvrzuje výše citovaný protokol, ale i vyjádření osoby zúčastněné na řízení, že k tomuto zkrácení

skutečně došlo. V projednávaném případě se však jedná o řešení dočasné, neboť dům č. p. X Z., k němuž část přípojky absentuje, v současné době prochází rekonstrukcí, která napojení znemožňuje. To je i důvodem, proč je aktuálně hlavní domovní pojistková skříň umístěna na podpěrném bodě. Jedná se tedy v podstatě o dosud nedokončenou výměnu, a proto v této části ještě není možné učinit závěr o tom, zda se trasa změnila, či nikoliv. Ze správního, respektive soudního spisu pak vyplývá, že ve zbytku trasy k její změně nedošlo. Je proto irelevantní odkaz stěžovatele na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 9. 2008, sp. zn. 22 Cdo 216/2006, neboť v tam projednávané věci se jednalo o odchýlení se od původní trasy vedení v rozsahu 2,74 – 4,67 m, což je významná skutková odlišnost.

[27] Nad rámec dosavadní argumentace stěžovatel zmínil novelizaci § 79 odst. 2 písm. s) stavebního zákona, který po novelizaci již neobsahuje podmínku neměnnosti trasy. Obecně však platí, že správní orgány rozhodují podle právní úpravy platné a účinné k datu svých rozhodnutí. V daném případě se tedy stěžovatel zaobírá potenciálním výkladem právní úpravy, která není pro právě projednávaný případ relevantní, neboť nabyla účinnosti až dne 1. 1. 2018. Rozhodnutí žalovaného je ze dne 6. 12. 2017. Výklad § 79 odst. 2 písm. s) stavebního zákona, který provedl krajský soud, se tak vztahoval k úpravě, která stále podmínku neměnnosti trasy obsahovala. Úkolem krajského soudu, ale ani Nejvyššího správního soudu, pak není předjímat potenciální budoucí výklad změněného ustanovení a jeho dopady. S ohledem na tyto skutečnosti se blíže touto námitkou stěžovatele nezabýval. Pro úplnost je však vhodné zdůraznit, že i dle právní úpravy po novelizaci se vztahuje výjimka z obecného režimu povolování staveb pouze na situace, kdy dochází k výměně vedení technické infrastruktury, tj. stále musí být při tomto postupu zachovány všechny podstatné parametry stavby původní (viz výše).

[28] V závěru kasační stížnosti stěžovatel poukázal na to, že již opakovaně osobě zúčastněné na řízení sdělil svůj nesouhlas s umístěním jakékoliv nové stavby na jeho pozemcích. Navrhl proto alternativní trasy, kterými by nová elektrická přípojka mohla být vedena. Jak již však zdejší soud uvedl výše, stavba nové elektrické přípojky nebyla novou stavbou, ale jednalo se o výměnu původní elektrické přípojky. Z pohledu stěžovatele tedy *de facto* pouze pokračoval stav, který tu byl i v době existence původní elektrické přípojky. Osoba zúčastněná na řízení tak neměla povinnost hledat alternativy oproti výstavbě nové elektrické přípojky, a to i přesto, že je stěžovatel považuje za výhodnější. Minimálně z právního hlediska by však stavba přípojky na novém místě mohla být pro osobu zúčastněnou na řízení složitější, výhodnost alternativních řešení je tudíž diskutabilní.

[29] S ohledem na výše uvedené lze proto přisvědčit žalovanému a krajskému soudu, že v souzené věci se jednalo o výměnu elektrické přípojky ve smyslu § 79 odst. 2 písm. s) stavebního zákona. Nová elektrická přípojka tedy nevyžadovala ke svému umístění ani rozhodnutí o umístění stavby, ani územní souhlas a s ohledem na § 103 odst. 1 písm. a) stavebního zákona ani ohlášení ke svému provedení. Nejvyšší správní soud nicméně zdůrazňuje, že posuzoval konkrétní situaci na základě podkladů obsažených ve správním spise, pročez nelze jeho závěry vyslovené ke konkrétním okolnostem posuzované věci nijak zobecňovat.

pokračování

[30] Na základě výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[31] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

[32] Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť jí soudem nebyla uložena žádná povinnost, v souvislosti s níž by jí náklady vznikly, a ani právo na náhradu řízení neuplatnila (§ 60 odst. 5 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. dubna 2021

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu